

4. Деклараційний патент на корисну модель. Приймальна голівка для вимірювання енергетичної освітленості. №12478 МПК F21V 11/08, B22D 19/02. Бюл. №2. 15.02.2006р. Беліков А.С., Рабіч О.В., Стрежекуров Е.Є., Кияниця А.О.

Получено 22.03.2011

УДК 331.452

Н.М.ДЕНИСЕНКО, І.М.ПАДАЛКО

Територіальне управління Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду по Харківській області

Я.О.СЕРІКОВ, К.В.ДАНОВА, кандидати техн. наук

Харківська національна академія міського господарства

АНАЛІЗ СТАНУ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ В СФЕРІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ І ХАРКІВСЬКОМУ РЕГІОНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОЛІПШЕННЯ

Аналізується рівень виробничого травматизму в Україні та Харківській області за останні роки. Аналіз виконано за галузями нагляду та у сфері житлово-комунального господарства. Виявлено основні причини виробничого травматизму. Накреслено основні напрямки зниження рівня травматизму в Харківській області та Україні.

Анализируется уровень производственного травматизма в Украине и Харьковской области за последние годы. Анализ выполнен по отраслям наблюдения и в сфере жилищно-коммунального хозяйства. Выявлены основные причины производственного травматизма. Начерчены основные направления снижения уровня травматизма в Харьковской области и Украине.

The analysis of level of work accident in Ukraine and Kharkov region for the row of the last years is conducted. The analysis is executed on industries of supervision and in the field of municipal economy. The principal reasons of work accidents are exposed. Basic directions of decline of level of work accidents in the Kharkov region and Ukraine are drawn.

Ключові слова: безпека праці, виробничий травматизм, методи аналізу.

Конституція України гарантує права працівників на належні, безпечні й здорові умови праці. Це положення є основою для формулювання принципів державної політики в галузі охорони праці.

Планування роботи Держгірпромнагляду на 2010 р. включає пріоритетні напрями щодо реалізації конституційного права громадян на охорону праці, а саме: удосконалення державного управління в сфері промислової безпеки та охорони праці на державному, галузевому та регіональному рівнях; контроль за реалізацією вимог Закону України «Про охорону праці» щодо здійснення належного утримання будівель і споруд, виробничого обладнання та устаткування, а також моніторинг за їх технічним станом відповідно до вимог нормативно-правових актів з охорони праці; забезпечення здійснення державного нагляду у сфері промислової безпеки, охорони праці й поводження з вибуховими матеріалами, а також гірничого нагляду з урахуванням

вимог постанов Кабінету Міністрів України №413 від 28.04.2009 р. «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності в сфері промислової безпеки та охорони праці і визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)» та ін. [1].

Стан безпеки провідних галузей господарства, зокрема промисловості, енергетики, транспорту, будівництва та міського господарства, є основою безпеки не тільки Харківського регіону, але й України в цілому. Незважаючи на те, що за останні роки спостерігається тенденція до зниження виробничого травматизму як загального, так і зі смертельними наслідками, питання розробки дієвих механізмів щодо реалізації пріоритетів державної політики в галузі охорони праці є, безперечно, актуальним.

У своєму виступі на парламентських слуханнях «Про стан промислової безпеки та охорони праці», що відбулися 17 листопада 2010 р. [2], Голова Держгірпромнагляду О.І.Хохотва зауважив, що на фоні зниження загальної чисельності виробничого травматизму, співвідношення кількості смертельних нещасних випадків до загального числа випадків травмування на виробництві у порівнянні з 1992 р. збільшилося більш ніж у два рази.

На думку Голови Держгірпромнагляду, це свідчить про те, що зараз спостерігається тенденція до приховування роботодавцями нещасних випадків з легким та середнім ступенем важкості. Такі дії роботодавців звільняють їх від необхідності проведення заходів щодо запобігання повторення подібних випадків, що, безсумнівно, негативно відбивається на загальному рівні травматизму.

В такій складній ситуації нагальною є потреба розробки нових механізмів взаємодії між роботодавцями та Держгірпромнаглядом в плані подолання упередження роботодавців та посилення їх уваги до питань безпеки праці на підприємствах.

До засобів дослідження стану промислової безпеки можна віднести множину емпіричних, організаційних, порівняльних та комплексних методів і методик одержання та обробки даних, а також широкий спектр дослідницьких установок науково-лабораторної бази.

Одним із найпоширеніших методів оцінки стану промислової безпеки є статистичний. Аналіз стану травматизму в Харківському регіоні за останні роки дозволяє оцінити розподіл травмувань за галузями нагляду.

Розподіл виробничого травматизму за галузями нагляду і роками наведено в таблиці та на рис. 1, 2 [3, 4].

Аналіз причин, які призвели до нещасних випадків в сфері житло-

Комунальне господарство міст

во-комунального господарства, показав, що основними з них є: порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання; невиконання вимог інструкцій з охорони праці та посадових інструкцій; порушення вимог технологічного процесу; відсутність дієвого контролю з боку адміністрації підприємств за проведенням робіт та ін.

Стан виробничого травматизму в Україні за галузями нагляду*

Галузь нагляду	Оперативні дані по роках					
	2010**	2009	2008	2007	2006	2005
Вугільна та торф'яна	<u>3649</u>	<u>5251</u>	<u>5873</u>	<u>6569</u>	<u>6749</u>	<u>7778</u>
	101	151	174	268	168	156
Гірничорудна та нерудна	<u>250</u>	<u>362</u>	<u>487</u>	<u>539</u>	<u>556</u>	<u>567</u>
	10	30	41	40	26	39
Нафтогазовидобувна та геолого-розвідка	<u>15</u>	<u>33</u>	<u>41</u>	<u>43</u>	<u>53</u>	<u>74</u>
	2	7	8	10	5	15
Енергетика	<u>127</u>	<u>242</u>	<u>302</u>	<u>335</u>	<u>353</u>	<u>376</u>
	21	30	38	36	38	32
Будівництво	<u>336</u>	<u>583</u>	<u>1108</u>	<u>1259</u>	<u>1176</u>	<u>1214</u>
	54	82	157	156	152	130
Котлонагляд і підйомні споруди	<u>23</u>	<u>52</u>	<u>70</u>	<u>73</u>	<u>111</u>	<u>88</u>
	8	9	26	28	31	35
Машинобудівна	<u>707</u>	<u>939</u>	<u>1700</u>	<u>2054</u>	<u>2026</u>	<u>2353</u>
	27	19	52	48	61	67
Металургійна	<u>455</u>	<u>619</u>	<u>909</u>	<u>966</u>	<u>1098</u>	<u>1028</u>
	20	21	30	48	42	45
Хімічна	<u>180</u>	<u>220</u>	<u>339</u>	<u>354</u>	<u>459</u>	<u>448</u>
	17	15	16	28	20	28
Транспорт, шляхбуд	<u>418</u>	<u>623</u>	<u>821</u>	<u>840</u>	<u>901</u>	<u>954</u>
	51	67	117	108	99	101
Пошта, зв'язок	<u>62</u>	<u>85</u>	<u>134</u>	<u>164</u>	<u>161</u>	<u>164</u>
	1	6	12	18	19	20
Газопостачання та газоспоживання	<u>38</u>	<u>90</u>	<u>103</u>	<u>107</u>	<u>115</u>	<u>95</u>
	2	11	31	4	14	6
Житлокомунгосп	<u>217</u>	<u>256</u>	<u>409</u>	<u>370</u>	<u>402</u>	<u>456</u>
	13	14	32	37	36	35
Агропромисловий комплекс	<u>795</u>	<u>1238</u>	<u>1704</u>	<u>2165</u>	<u>2479</u>	<u>2908</u>
	78	112	144	188	197	237
Виробництво деревини	<u>82</u>	<u>140</u>	<u>196</u>	<u>222</u>	308	578
	7	9	9	9		
Текстильна та легка промисловість	<u>26</u>	<u>51</u>	<u>96</u>	<u>95</u>	15	4
	3	1	4	5		
Соціально-культурна сфера та торгівля	<u>1149</u>	<u>1586</u>	<u>1919</u>	<u>2039</u>	<u>2045</u>	<u>1736</u>
	73	91	122	150	154	138
РАЗОМ	<u>8529</u>	<u>12370</u>	<u>16211</u>	<u>18194</u>	<u>18992</u>	<u>20817</u>
	488	675	1013	1181	1077	1088

*Примітка: в чисельнику – загальна кількість, в знаменнику – в тому числі нещасні випадки із смертельним наслідком

** Інформація наведена за 9 місяців 2010 р.

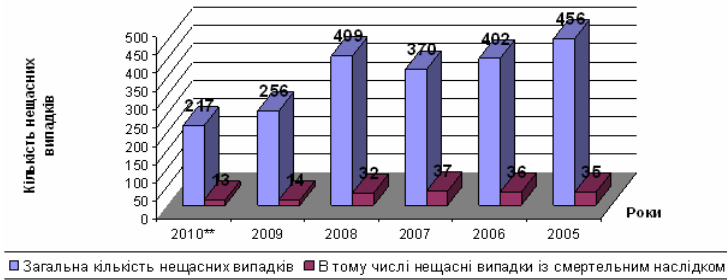

Рис.1 – Статистика травматизму в сфері житлово-комунального господарства в цілому по Україні

Рис.2 – Статистика травматизму в сфері житлово-комунального господарства по Харківській області

Серед основних причин, що призвели до нещасних випадків із смертельними наслідками, є:

- падіння потерпілого (в тому числі з висоти та падіння при пересуванні) – близько 30% від загальної кількості загиблих;
- дорожньо-транспортна пригода – близько 15%;
- ураження електричним струмом – близько 11%;
- дія механізмів, що рухаються або обертаються – близько 5% та ін.

Незважаючи на зменшення рівня травматизму в Харківській області, проблема розробки та впровадження заходів і засобів захисту для попередження, запобігання виробничого травматизму є актуальною.

В аспекті цього Голова Держгірпромнагляду в [2] зазначав, що на сьогоднішній день реалізація принципів державної політики в галузі охорони праці здійснюється не у пріоритетності профілактичних заходів щодо зниження професійних ризиків, а витратами на матеріальні

компенсації постраждалим внаслідок нещасних випадків та професійних захворювань. Внаслідок цього витрати Фонду соціального страхування зростають на 12-20%.

Таким чином, покращення стану виробничого травматизму по Харківській області та Україні в цілому повинно базуватися на формуванні цілісної системи державного управління охороною праці; розробці та впровадженню програм поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Обов'язковою умовою забезпечення зниження рівня травматизму в країні і Харківському регіоні є дотримання роботодавцями вимог законодавства з охорони праці. Для цього нагальною потребою є приведення законодавства з охорони праці у відповідність до сучасних ринкових умов та посилення відповідальності роботодавця за неналежне забезпечення безпеки праці на виробництві.

1. План роботи Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гіричного нагляду на 2010 рік (Затверджений наказом Держгірпромнагляду №202 від 01.12.2009 р. з доповненнями, внесеними згідно з наказом Держгірпромнагляду від 24.06.2010 р. №123).

2. Тези доповіді Голови Держгірпромнагляду О.І.Хохотви на парламентських слуханнях «Про стан промислової безпеки та охорони праці», що відбулися 17.03.2010 р.

3. http://www.dnop.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=7&Itemid=41.

4. http://www.dnop.kiev.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=5708&Itemid=1.

Отримано 05.03.2011

УДК 621.182.1

В.А.ТАРАСЕНКО, д-р екон. наук

Львівське відділення Науково-дослідного економічного інституту

С.В.ТАРАСЕНКО

Університет банківської справи Національного банку України, м.Львів

Р.С.ДЕНЬКОВИЧ

Миколаївський морський спеціалізований порт

О.А.ЕКИМОВСЬКИХ

Міжнародний центр новітніх технологій «Теплоцентр-Академія», м.Львів

В.В.НИКИТЧЕНКО

Міжрегіональний центр інвестицій і розвитку, м.Київ

ЕКОНОМІКО-ФІНАНСОВА ДОЦІЛЬНІСТЬ ІНВЕСТИВАННЯ НОВІТНІХ ПРОЕКТІВ КАТАЛІТИЧНОГО СПАЛЮВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ ЯК ФАКТОРА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МІСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ

Запропоновано метод глибинного і повного згорання природного газу, полум'я якого проходить через каталітичну пластину, яка продукує радіаційне випромінювання.